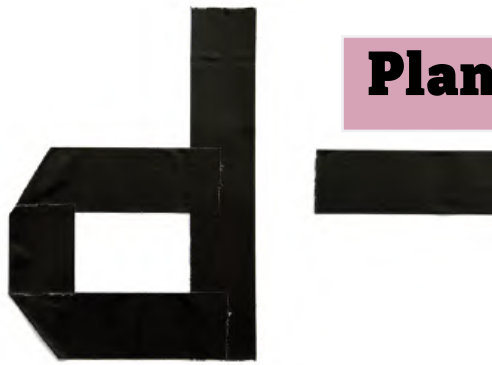

Plan d- Opwekkend Danstheater

Lesbrief BOUT!

Info voor de docent

Binnenkort gaan jullie met de klas naar de dansvoorstelling **Bout!** van Jeugdtheater- en Dansgezelschap Plan d-. Om de leerlingen goed voor te bereiden op dit theaterbezoek is deze lesbrief ontwikkeld. Zo zijn jullie al actief bezig met het onderwerp van de voorstelling en verkennen jullie samen de mogelijkheden van werken met je handen en met gereedschap natuurlijk!

De lesbrief bestaat uit '**introducerende opdrachten**' die de klas in algemene zin kennis laten maken met Theater, dans en het gezelschap Plan d-.

Dan volgen er '**creatieve doe-opdrachten**' die in de klas uitgevoerd kunnen worden en leerlingen kennis laten maken met de wereld van Bout! Werken met je handen!

Ook staan er een aantal '**beweegopdrachten**' in deze lesbrief waarin stap voor stap dansontdekkingen inclusief muzieksuggesties zijn uitgewerkt. Deze opdrachten komen het meest tot z'n recht in een ruimere (gym)zaal.

Let op! De buizendans is onderdeel van de voorstelling, extra leuk als jullie die al geoefend hebben in de klas ;)

Door de combinatie lesbrief en voorstelling wordt er tevens gewerkt aan de (concept) kerndoelen voor het cultuuronderwijs 1,3,4,5,6,7. Het programma spreekt alle drie de domeinen aan: Artistiek creatief vermogen, maken en betekenis geven, meemaken en betekenis geven.

Handige tips vooraf:

1. Voel je vrij om deze lesbrief te gebruiken en te interpreteren zoals voor jouw klas en planning werkt! Je hoeft dus niet van voor naar achter te werken ;)
2. Het beweeg deel kan eventueel ook aangevuld worden met een inspirerende dansworkshop begeleid door een danser of dansdocent van Plan d-. Informeer via educatie@plan-d.nl naar de mogelijkheden.
3. Heb je weinig tijd? Start dan met het leren van de buizendans, deze komt namelijk terug in de voorstelling. Je vindt de meedans-video bij de beweegopdrachten.

Inhoud van deze lesbrief

Introducerende Informatie (voor de voorstelling)

- Over de voorstelling
- Wie dansen er in de voorstelling
- Materialen spelen ook een rol in de voorstelling
- Ongeschreven regels voor theater
- Beroepen waarbij je met je handen werkt
- De Bout! Beroepenquiz

Creatieve opdrachten (voor de voorstelling)

- Metselaar
- Monteur
- Timmerwerk
- Daar zit muziek in

Beweegopdrachten (voor of na de voorstelling)

- Leer de Buizendans
- Slingerdans: Stroomkring
- Maakopdracht: Kettingreactie
- Beweegspel: Magnetisme

Reflectie-opdrachten (na de voorstelling)

- Praatmaatje
- Verdieping
- Teruggeven

Voor vragen over deze lesbrief of overig educatief aanbod kun je contact opnemen met:

Silke Dekker | educatie@plan-d.nl

Introducerende opdrachten

Over de voorstelling

Kijk [hier de trailer](#)! In [deze video](#) zie je ook stukjes interview voor de Nominatie van Bout! voor de Jonge Zwaan. (Een prestigieuze prijs voor beste jeugd-dansproductie van het jaar)

Lees hier de tekst waarmee de voorstelling wordt aangekondigd:

Water spuit, stroom valt uit, de goot verstopt en de leidingen barsten. Oh wat een chaos als dit maar goed komt en de boel niet ontploft!

Heb jij twee rechterhanden of juist niet, we hebben jou nodig; alle hens aan dek! We verbinden buizen, plakken, zagen, boren en leggen leidingen.

En de buizen klinken ook nog waanzinnig! Samen met de andere klus-geluiden vormen ze te gekke muziek waarop gedanst wordt. Het is een feest om te zien hoe er gebouwd wordt door Bout!

Wie dansen er in deze voorstelling?

Leer Andreas, Cherif en Ali kennen als klusjesmannen

De voorstelling Bout wordt gedanst door artistiek leider Andreas Denk, danser Cherif en acteur Ali. We stelden hen de vraag:

Als je een gereedschap zou zijn, wat zou je dan zijn en waarom?

Cherif zou een dremel willen zijn, omdat je dan allerlei soorten dingen kan doen. Van schuren tot polijsten en van gaatjes boren tot dingen door slijpen!

Ali zou een multitool zijn, omdat je dan overal inzetbaar bent en altijd een oplossing paraat hebt.

Andreas zou een tang zijn omdat je dan heel sterk bent en toch veel kan: schroeven draaien, hameren, trekken. Een soort undercover multitool dus!

We zijn natuurlijk ook benieuwd naar jullie antwoorden!

Wat voor gereedschap zouden jullie willen zijn? En waarom?

Cherif

Ali

Andreas

Materialen spelen ook een rol in de voorstelling

In de voorstellingen van Plan d- zijn materialen en decor heel belangrijk. Ze zijn geen achtergrond maar zijn eigenlijk allemaal extra spelers op het toneel.

Spullen **zijn** niet alleen, spullen **doen** ook!

Wij geven spullen opdrachten maar soms geven spullen ons ook opdrachten.

Twee voorbeelden van spullen in de hoofdrol:

We gebruiken een potlood om mee te schrijven.

Maar kijken we door de ogen van het potlood, dan heeft hij een saai leven, ligt hij veel stil, valt hij soms van een tafel af, schuurt hij over papier, vraagt hij jou om geslepen te worden, etc.

Zou het potlood trots zijn op de tekening die hij maakte? Zou die eenzaam zijn als die niet terug in de bak met potloden belandt?

Kennen jullie nog meer voorbeelden van spullen in je leven die jou soms een opdracht geven?

De hele wereld om ons heen is op een bepaalde manier ingericht. En als die inrichting verandert moeten wij ons ook anders gaan gedragen. Bijvoorbeeld wanneer iets heel hoog ligt en je moet eerst een stoel gaan pakken voordat je ergens bij komt. Dan zie je dat we **samen leven** en **samen doen** met spullen.

Ongeschreven regels voor theater

Jullie gaan met de klas een voorstelling bezoeken!

Hebben jullie al eerder een voorstelling bezocht?

En hoe hoor je je te gedragen tijdens een voorstelling?

Is dat hetzelfde als in de klas? of in de bioscoop?

Samenhang gedrag en ruimte

Dit is ook een mooi aanknopingspunt om eens samen na te gaan op welke plekken we van die gedragsregels toepassen. Hoe gedraag je je bijvoorbeeld in een bibliotheek, op een station of in een restaurant? En hoe verschilt dit van niet openbare plekken zoals je eigen thuis? Waarom passen die 'regels' en 'gedragingen' bij de functie van de ruimte? Waarom klap je in het theater? Waarom juich je bij een doelpunt? etc

Kijk het filmpje van de Kunstbalie via [deze link](#) om kennis te maken met de ongeschreven regels van theater bezoeken.

Beroepen waarbij je met je handen werkt

Onderstaande vragen kunnen in een kringgesprek onderzocht worden.

Welke beroepen kennen jullie allemaal waarbij je met je handen werkt?

Je kunt denken aan technische beroepen, creatieve beroepen, medische beroepen.

Hoe leer je een beroep/skill waarbij je met je handen werkt?

Door boeken te lezen?

Door na te doen?

Door van iemand te leren die het goed kan uitleggen?

Door heel vaak te proberen ook al mislukt het heel vaak?

Door het in één keer goed te doen?

Door het te visualiseren (je ogen dicht doen en doen alsof je iets doet)

Door het op een probeersel te oefenen (zoals leren hechten op een spons, of leren autorijden in een simulator)?

De Bout! Beroepenquiz [download je hier.](#)

In de Plan d- beroepenquiz kun je ontdekken welk beroep er vandaag bij je past. Jullie kunnen de quiz op papier invullen, of er een ren-je-rot van maken door het lokaal verdelen in de vlakken A, B, C, D, E.

Na het doen van de quiz gaan kinderen in groepjes bij elkaar staan die bij hetzelfde beroep uit zijn gekomen. Wat zegt dit over de groepjes? Lijken jullie als kinderen op elkaar? Hebben jullie inderdaad dezelfde interesses?

Laat kinderen nu in groepjes bespreken wat zij denken dat de leuke en de minder leuke dingen van dit vak zijn.

Creatieve doe-opdrachten

Metselaar

Dit heb je nodig:

Water, poedersuiker in bakje, iets om te roeren, suikerklontjes, karton of placemat als ondergrond.

Stap 1:

Meng poedersuiker met een klein beetje water tot een dik glazuur (suikercement).

Stap 2:

Bedenk wat voor bouwwerk je wilt maken en begin met het leggen van een fundering, daarna metsel je de muren op.

Monteur

Voor deze opdracht moeten oude apparaten verzameld worden. computers, haardroger, printers, computermuis, toetsenbord, etc.

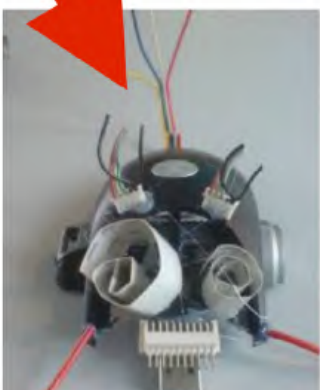
Zorg dat apparaten geen restspanning en/of Batterijen bevatten

Dit heb je nodig: Gereedschap, vooral tangen en kleine schroevendraaiers zijn handig. Oude (elektronische) apparaten.

Aan de slag!

Haal in groepjes één apparaat uit elkaar. Gelukt? Kijk of je er een eigen kunstwerk of constructie van kan maken!

Timmerwerk

Dit heb je nodig:

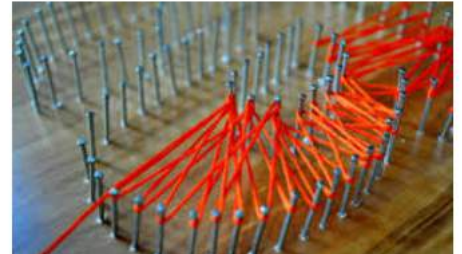
Houten plankjes van minstens 8 mm dik, spijkertjes, hamer, wol/touw, potlood.

Stap 1: Teken je ontwerp op een houten plankje.

Stap 2: Zet circa 20 stipjes lang de lijn, met korte tussenruimte. Daar komen de spijkertjes.

Stap 3: Sla alle spijkertjes rechtop in het plankje.

Stap 4: Verbind de spijkertjes met wol/touw.

Daar zit muziek in!

Dit heb je nodig:

Losse spullen uit het lokaal, de speeltuin, het technieklokaal of waar dan ook, die enigszins tegen een stootje kunnen.

Stap 1: Laten we kijken of we met de spullen rondom ons muziek kunnen maken. Kijk om je heen en vraag je telkens af: Wat is het geluid van....

Stap 2: Nu gaan we een compositie maken. Dat betekent dat we meerdere geluiden tegelijk kunnen horen. Neem allemaal een plaats in bij/met een bepaald object net als in een orkest en laat de docent met een hand het gewenste volume aangeven en variëren.

Stap 3: De rol van dirigent kan doorgegeven worden aan een kind! Of jullie kunnen spelen zonder dirigent, door nog beter naar elkaar te luisteren!

Als je samen muziek wilt maken moet je ervoor zorgen dat geluiden op de een of andere manier met elkaar in balans zijn!

Beweegopdrachten

Meedansvideo: Leer de Buizendans

[Hier open je de meedansvideo](#)

Dansslinger: Stroomkring

Voor deze beweegopdracht is het fijn als de ruimte groot genoeg is voor een ruime kring.

Stap 1: Maak een lange slinger (stroomkring) van kinderen tussen 2 punten (+ en -)

Stap 2: Maak van de slinger een geleidende stroomdraad. Iedereen moet in verbinding staan met de personen naast hem/haar/hen. Dat kan via je handen maar ook via elleboog, rug, knie, voet en ga zo maar door. Hoe meer verbindingen hoe beter de geleiding.

Stap 3: De persoon die over is gebleven wordt 'de stroom' die door de draad mag gaan lopen. 'De stroom' mag door de stroomdraad lopen kruipen en dansen totdat hij aan het einde van de slinger is (bij -) en sluit daar weer aan door een nieuwe fysieke verbinding te maken.

Stap 4: Om en om dansen alle kinderen van + naar -, de stroom aan kinderen kan oneindig doorgaan door de slinger. Probeer daarbij telkens met een ander lichaamsdeel de verbinding te vinden.

Gaat dit super goed? Dan kunnen jullie het tempo opvoeren!
Een beetje muziek op de achtergrond kan ook wonderen doen :)

[Klik hier](#) voor een muzieksuggestie.

Maakopdracht: Kettingreactie

Bespreek eerst samen wat een kettingreactie is en welke vormen we kennen.

Je kunt denken aan spullen die elkaar omstoten, bewust, zoals bij een domino, of onbewust. Kijk eventueel samen [dit filmpje](#) waarin je de eindeloze creatieve kettingreactie van museum NEMO ziet.

Verdeel de klas in groepjes van 4-6 kinderen.

Wat we nu gaan doen is een kettingreactie van kinderen maken. Iedere beweging van de een, zorgt ervoor dat de volgende persoon in beweging komt en zo gaat het door tot de laatste persoon. **Tip: door persoon 1 weer aan te laten sluiten aan het eind kun je de kettingreactie oneindig door laten gaan!**

Bedenk samen in de groepjes de bewegingen en de manier waarop de energie over wordt gedragen van de ene persoon naar de andere. Als dit gelukt is is het super leuk om het aan elkaar te laten zien!

Muzieksuggestie uit de voorstelling voor deze opdracht zit achter [deze link](#).

Beweegspel: Magnetisme

Verdeel de klas in 2 rijen die tegenover elkaar staan. Degene die recht tegenover je staat, en die je dus in de ogen aan kunt kijken is je tegenpool (je maatje).

Deze opdracht gaat over magneten, magneten trekken elkaar aan door het verschil in lading tussen de zuidpool en de noordpool.

Het leuke van elektromagnetisme is dat je op die manier een magneet eigenlijk aan en uit kunt zetten.

Als de muziek aangaat, staan de magneten 'aan': je danst dan naar je maatje en jullie ontmoeten elkaar in het midden. Je stopt voor drie tellen als de magneten verbinding maken met elkaar. Daarna beweeg je weer uit elkaar. Besef dat je op de heenweg getrokken wordt, en dat je op de terugweg tegen die aantrekkingskracht in moet bewegen, dat is dus veel moeilijker!

Variates om te onderzoeken:

Welk deel van je lijf is magnetisch en wordt daardoor aangetrokken (leidt de beweging) opties: Elleboog, knieën, hoofd, schouder, rug, voet, zelf gekozen etc.

Verdieping voor groep 6-7-8:

Variatie door de ruimte: Kies twee mensen uit die voor jou een tegenpool zijn, zeg niet hardop wie je kiest. Je wilt gedurende het spel zo ver mogelijk uit de buurt van deze mensen zijn. Omdat iedereen twee personen kiest zal het geheel voortdurend in beweging blijven.

Via [deze link](#) kom je bij een muzieksuggestie voor deze dansopdracht. Deze muziek komt uit de voorstelling dus gelieve deze niet voor andere doeleinden te gebruiken of te delen.

Praatmaatje

Voorstellingspraat

Bespreek samen met je maatje (degene die naast je zit) wat je van de voorstelling vond! Denk aan alle verschillende elementen van de voorstelling zoals het thema, het decor, de liedjes, de foto's, de dans, de kostuums en de muziek.

Kijk daarna of jullie dit ook in de kring willen delen. Formuleer je observaties als: 'Ik heb gezien dat... in de voorstelling en ik vond dat...'

Hierdoor maak je onderscheidt tussen observatie en ervaring/mening.

Verdieping:

Vragen om op terug te komen na de voorstelling

Welk gereedschap zou jij graag willen zijn, nu je de voorstelling gezien hebt? En waarom?

Welke rol speelde de verschillende spullen in de voorstelling? Denk aan de emmers, de wasmachine, de boormachine, de steiger, etc.?

Waarom is het belangrijk dat er mensen zijn die goed met hun handen kunnen werken? en een technisch beroep uitoefenen?

Teruggeven: Een boodschap aan Plan d-

Willen jullie delen wat jullie van de voorstelling vonden? Of misschien zijn er nog vragen! Een video, tekening of boodschap op de mail is altijd heel welkom.

Als jullie iets willen delen mag dat naar educatie@plan-d.nl

Het komt dan ook bij de dansers terecht!

